

Praha-Žižkov, 18. 7. 2021
P. Jareš

Milujte své nepřátele *Mt 5,43-48*

Pán Ježíš nás nevede k tomu, abychom se izolovali od lidí, kteří mají jinou víru než my. A je naprosto v pořádku, když máme přátele i mezi lidmi, kteří nejsou křesťané. Sám Pán Ježíš se často stýkal s hříšnými lidmi, od kterých si ti pravověrní udržovali odstup. Dokonce o něm říkali, že je „... *milovník hodů a pitek, přítel celníků a hříšníků!*“ (Mt 11,19 ČEP). I když se nemáme od nekřesťanů izolovat, neměli bychom s nimi splynout natolik, že bychom přijali jejich celkový přístup k životu. Kristus sice jedl s hříšníky u jednoho stolu, ale nepodílel se na jejich hříších. V přátelství s nevěřícími je vždy určitá hranice, kterou nemůžeme překročit. Jako Kristovi učedníci budeme mít proto mezi lidmi i nepřátele. Nemůžeme se tomu úplně vyhnout (2Tm 3,12). Kvůli Kristu nás budou někteří lidé nenávidět a pomlouvat. Budou hledat příležitosti k tomu, aby nám mohli škodit. Logickým vedlejším účinkem našeho následování Krista bývá, že jeho nepřátelé se stávají i nepřáteli našimi. Mluvit v naší situaci o pronásledování může samozřejmě znít hodně přehnaně. Nežijeme v zemi, kde by nám kvůli víře v Krista hrozilo uvěznění, nebo smrt. Nikdo nás kvůli víře nevyhání z našich domovů ani neboří naše domy. Můžeme se svobodně shromažďovat. I jako křesťané v České republice však můžeme na sobě zakusit nepřátelství světa vůči Kristu. Děje se to zejména tehdy, když z naší víry vyvozujeme praktické důsledky, které ohrožují něčí osobní zájmy. Například v zaměstnání, když odmítneme podílet se na nějakém podvodu, který má někomu zajistit větší finanční zisky, nebo ochránit nadřazené před problémy. Lidé se navzájem nenávidí z mnoha nejrůznějších důvodů. Jako křesťané jsme voláni k tomu, abychom toto přirozené lidské bojiště opustili a postavili se na stranu Krista. Především Kristus nám má určovat, kdo bude naším přítelem a kdo nepřítelem (srov. 2K 5,16). A když už nás má někdo nenávidět, ať nás nenávidí kvůli Kristu, kvůli tomu, že děláme dobré věci (1P 2,20; 3,14; 4,14-16). Kristus má mnoho nepřátel a odpůrců. Někteří z nich si své nepřátelství vůči němu ani nemusí uvědomovat. Mohou se dokonce domnívat, že jsou v jeho službách (srov. J 16,2). Přicházejí však chvíle, kdy jejich nepřátelství vůči Kristu vyplouvá na povrch. To jsou ty chvíle, kdy se setkávají s Kristem v jeho následovnicích, kteří ze své víry vyvozují praktické důsledky. Pak se jejich nepřátelství vůči Kristu projeví i jejich nepřátelstvím k jeho učedníkům. Je zde ovšem naděje, že se z těchto nepřátel Krista stanou jeho přátelé (srov. Sk 9,1-31). K tomu může napomoci, když je budeme v moci Kristově milovat (srov. Př 16,7).

Jako svým učedníkům nám Kristus nařizuje, abychom milovali své nepřátele. Milovat své nepřátele znamená činit dobře těm, kdo nás nenávidí. V Bibli máme uvedeny názorné příklady takové lásky k nepřátelům: „*Když narazíš na býka svého*

nepřítele nebo na jeho zatoulaného osla, musíš mu jej vrátit. Když uvidíš, že osel toho, kdo tě nenávidí, klesá pod svým břemenem, zanecháš ho snad, aniž ho vyprostíš? Spolu s ním ho vyprostíš. “ (Ex 23,4-5 ČEP) Dnes by se tam mohlo psát o zatoulaném psu nevraživého souseda, případně o jeho porouchaném autě. Podstata věci však zůstává stejná: Když mám příležitost udělat pro svého nepřítele něco dobrého, mám to udělat. Na jiném místě v Bibli čteme: „*Hladoví-li ten, kdo tě nenávidí, nasyť jej chlebem, žízni-li, napoj ho vodou, tím shrneš řeřavé uhlí na jeho hlavu a Hospodin ti odplatí.*“ (Př 25,21-22 ČEP; srov. Ř 12,19-21) Učedníci Pána Ježíše se mají modlit za ty, kdo je kvůli Kristu pronásledují. Na dlouhou dobu to může být téměř to jediné, co pro své nepřátele můžeme udělat. Jistě se máme modlit za jejich spasení, aby poznali pravdu. Můžeme také prosit Boha, aby nám dal vhodné příležitosti k dobrým skutkům pro ně (srov. Ef 2,10). Milovat své nepřátele neznamená nutit se do toho, abychom je měli rádi. Neznamená to zmanipulovat své city. Ani to neznamená, že se s nimi máme přátelit. Nemůžeme se přece přátelit s někým, kdo je vyloženě proti nám a proti Kristu. I když se k takovému člověku nebudeme chovat jako k nepříteli, nemůžeme s ním mít blízký a důvěrný vztah. Jeho odmítání Krista staví mezi nás bariéru. Budeme - li však své nepřátele milovat, můžeme jim tím pomoci přiblížit se ke Kristu.

Za příklad lásky k nepřátelům nám Ježíš dává nebeského Otce. Bůh miluje všechny lidi. Všem lidem dovoluje užívat dobrých darů svého stvoření. Mohou se těšit ze slunečního světla a tepla. Jejich pole jsou zavlažována deštěm. Dýchají vzduch. Pijí vodu. A tak dále, a tak dále. Bůh takto miluje i ty nejhorší zločince na světě. Bůh ale nemá se všemi lidmi blízký a důvěrný vztah (srov. Ž 25,14; Př 3,32). Ne že by o to nestál. Stojí o to! A moc! Jenže mezi ním a námi lidmi je překážka, kterou Bible nazývá hřích. Bůh o přátelství s námi stojí tak moc, že poslal na svět svého jediného Syna (J 3,16). Nechal ho zemřít za naše hříchy. Dar Syna je jako ruka, kterou nám Bůh podává ke smíru. Bůh ji lidem nabízí stále znovu a znovu. A to zejména tehdy, když je jim hlásáno evangelium. Přijmout tuto Boží podanou ruku znamená uvěřit v Ježíše Krista, stát se jeho učedníkem. Pokud však lidé Boží nabídku nepřijmou, Bůh je bude dál milovat výše uvedeným způsobem. Až do jejich smrti. Až do konce světa.

My lidé přirozeně tíhneme k tomu, abychom činili dobře těm, kdo činí dobře nám. Přirozeně se chováme vlídně spíš k lidem, kteří nám jaksi vyhovují. K takovému jednání samozřejmě nepotřebujeme ani víru v Krista, ani Boží moc. Jako Boží děti však máme na víc, než je obvyklé chování lidí. Pokud jsme se narodili znovu, stali jsme se Božími dětmi. A jako Boží děti máme Boží schopnost milovat i své nepřátele (srov. 2P 1,3-4a ČEP). Můžeme samozřejmě jednat pod vlivem běžných lidských náklonností. Jako znovuzrození však máme na víc. Nemusíme zůstat malými Božími dětmi, můžeme dozrát v dospělé Boží syny a dcery. K duchovní dospělosti patří i milování nepřátel, tak jako je miluje i náš nebeský Otec. Máme být v našich vztazích dospělí stejně, jako je v nich dospělý On.